

Vad är konkreta föremål i AKK?

Konkreta föremål är helt enkelt de saker som finns runt omkring oss. De kan signalera och locka till kommunikation om vi uppmärksammar dem. Vi kan också använda dem på ett medvetet sätt i Alternativ och Kompletterande Kommunikation, AKK.

För vem är konkreta föremål viktiga?

Konkreta föremål kan vi använda oss av när vi kommunicerar med personer som inte förstår talat språk eller som har starkt nedsatt språkförståelse. Vanligen handlar det om barn/vuxna som fungerar på tidig utvecklingsnivå.

Hur använder vi konkreta föremål?

Konkreta föremål har sin viktigaste funktion i kommunikation från dig (anhörig/personal) till barnet/den vuxne. Vi kan också använda konkreta föremål som stöd för att komma ihåg. Visa föremålet och låt barnet/den vuxne ta i föremålet själv, kanske många gånger, för att kanske lära sig att känna igen form/färg/material/vikt, skeden/tvålen/cd-skivan/ryggsäcken...

Du ska alltså koncentrera dig på att själv visa saker, uppmärksamma på saker när du vill göra dig förstådd eller väcka förväntan:

Du visar skeden när ni äter - "här är din sked"

Du visar skeden före maten - "det ska bli mat"

Du ska också vara uppmärksam på om barnet/den vuxne själv tittar på, pekar på eller hämtar ett visst föremål. Ibland är det oavsiktligt - reagera då ändå som om det är ett initiativ till samspel:

Barnet/den vuxne tittar mot skeden - "ja, du ska få mat"

En del börjar också använda föremål på ett avsiktligt sätt:

Barnet/den vuxne tar skeden - "jag vill ha mat"

De konkreta föremålen kan hjälpa till att *förstå, väcka förväntan, komma ihåg och uttrycka vilja*.

Gör så här...

... när du som anhörig eller personal använder konkreta föremål i AKK: I början behöver du bara tänka på att använda saker ni har runt omkring er och samspela om dem. Sedan kanske du vill introducera några föremål på ett mer tydligt sätt. Först kommer ni i omgivningen överens om vilka föremål som ska användas, och i vilka sammanhang. Välj föremål som alltid finns med i just det sammanhanget.

Till exempel: Du uppmärksammar duschtvålen under **varje** dusch. Du hjälper på det sättet till att förknippa duschtvålen med duschandet.

Låt barnet/den vuxne också känna och lukta på tvålen före duschen. På detta sätt vill du skapa en förväntan och tvålen blir en signal för det som ska komma.

Ge också möjlighet för barnet/den vuxne att själv uttrycka sig via föremålen. I det här fallet uppmärksammar du en blick mot tvålen som ett kommunikativt initiativ. Besvara detta som om det handlar om duschen: önskan om att duscha; att uppleva det sköna igen eller annat...

Exempel på föremål och betydelse

Cd-skivan betyder: "musikstund".

Skeden med svart handtag säger: "dags att äta".

Ridhjälmén signalerar: "nu ska vi rida!".

Anders personal har alltid uppmärksammat cd-skivan i samband med musikstunder.

De tar fram den och använder den som signal innan de sätter på musiken.

Så här kan Anders uppleva det:
skivan-i-handen-nu-känner-jag-igen-situationen-och-jag-blir-så-glad-för-jag-tycker-om-musik.

Konkreta föremål i AKK

Mer om AKK:

- Heister Trygg, B. (2005). *GAKK - Grafisk AKK*. Om saker, bilder och symboler som Alternativ och Kompletterande Kommunikation.
Malmö: www.sokcentrum.se
- Heister Trygg, B. (2008). *Tidig AKK - Stöd för stora och små*.
Malmö: www.sokcentrum.se
- Heister Trygg, B. & Andersson, I. (2009). *Alternativ och Kompletterande Kommunikation (AKK) i teori och praktik*.
Malmö: www.sokcentrum.se
- Heister Trygg, B. (2012). *AKK i skolan - en utmaning för pedagogerna*. Om AKK i förskola och skola.
Malmö: www.sokcentrum.se

Film:

- GAKK - Grafisk AKK*. Om saker, bilder och symboler som alternativ och kompletterande kommunikation. (2007).
Malmö: Södra regionens Kommunikationscentrum, SÖK.

